Kanoon.ir

درخت تو گر بار دانش بگیرد

به زیر آوری چرخ نیلوفری را

شما با دانلود این نمونه سوال، کد تخفیف خرید کتاب از سایت کانون بوک دریافت می کنید

برای دریافت کد جایزه خود، عدد 33 را به سر شماره 90008451 ارسال کنید.

kanoonBook.ir

www.kanoon.ir

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ دی‌ماه

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

نام و نام خانوادگی: (دورهٔ دوم متوسطه)

مدرسه: کلاس: مدت آزمون: **۹۰ دقیقه** تاریخ آزمون: **۱۴۰۳/۱۰/۲**

نام درس: **فارسی** پایه: **دوازدهم** (رشته ریاضی، تجربی و انسانی) صفحه **۱** از **۴**

ردیف	سؤال	بارم
الف	**قلمرو زبانی**	**۷**
۱	**کدام واژه جزء معانی کلمهٔ مشخص شده نیست؟** الف) بنشین به یکی کبود اورند (سریر ـ اورنگ ـ آونگ ـ تخت پادشاهی) ب) اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده. (قدم‌ها ـ فرارسیدن ـ آمدن ـ قدم نهادن)	۰/۵
۲	**معنای واژهٔ مشخص شده در عبارت زیر چیست؟** **«آدمی گمان می‌کند به غایت‌القصوای مقصود خود رسیده است.»**	۰/۲۵
۳	**مترادف واژهٔ «تاب» در عبارت زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟** **«چون من در آن حضرت رسم و تاب آفتاب آن جمال بر من زند ...»** الف) سنگ از فروغ لاله عقیق یمن شود ب) تو مهر درخشنده و من ذرهٔ محتاج	۰/۲۵
۴	**املای درست را در جمله‌های زیر انتخاب کنید.** الف) که با نادان نه شیون باد و نه (صور / سور) ب) همه به هم (زل / ذل) زدیم و از ته دل خندیدیم. ج) این مخارج (قریب / غریب) شش ماه من بود. د) من زندگانی را با تیر تفنگ و (شیهۀ / شیحۀ) اسب آغاز کردم.	۱
۵	**در کدام گزینه غلط املایی وجود ندارد؟** الف) دار و ندار ما به دست حضرات دولتی و ملتی به یقما رفت. ب) ما را از قربت زندان شهر به کویر می‌برد. ج) در این سال به تحریک بیگانگان هرج و مرج و هتاکی بروز کرده بود. د) بساط تحویه هنوز به تهران نیامده بود یا اختراع نشده بود.	۰/۵
۶	**از چهار گزینهٔ زیر در دو گزینه غلط املایی وجود ندارد. آن دو را مشخص کنید.** الف) حمایل و محافظ ـ ضماد و مرحم ـ سوء هاضمه ب) مین گزاری ـ تلقی و تعبیر ـ دام شغال ج) طبق و سینی ـ سموم و باد گرم ـ طیلسان آبی د) صواب و درست ـ طایر قدس ـ کازیه	۰/۵
۷	**در ساختار کدام بیت جمله‌ای با الگوی «نهاد + مفعول + مسند + فعل» به کار نرفته است؟** الف) پنهان مکن آتش درون را زین سوخته جان شنو یکی پند ب) گر آتش دل نهفته داری سوزد جانت به جانت سوگند ج) صائب مدد خلق نمودیم به همت در ظاهر اگر مالک دینار نگشتیم د) در پیشگاه اهل خرد نیست محترم هر کس که فکر جامعه را محترم نداشت	۰/۵
۸	**در بیت زیر کدام نقش دستوری حذف شده است؟ نوع حذف را بنویسید.** **«هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت آری نداشت غم که غم بیش و کم نداشت»**	۰/۵

www-kanoon.ir

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ دی‌ماه

(دورهٔ دوم متوسطه)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه: کلاس: مدت آزمون: **۹۰ دقیقه** تاریخ آزمون: **۱۴۰۳/۱۰/۲**

نام درس: **فارسی** پایه: **دوازدهم** (رشته ریاضی، تجربی و انسانی) صفحه **۲** از **۴**

ردیف	سؤال	بارم
۹	**نوع حرف «را» را در جملات زیر مشخص کنید.** الف) اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده. ب) لیک چشم و گوش را آن نور نیست.	۰/۵
۱۰	**در عبارت زیر به ترتیب چند ترکیب وصفی و اضافی به کار رفته است؟** **«درختش، غارش، کوهش، هر صخرهٔ سنگش و سنگ‌ریزه‌اش آیات وحی را بر لب دارد.»**	۰/۵
۱۱	**با توجه به بیت «تا چشم بشر نبیندت روی / بنهفته به ابر، چهر دل‌بند» کدام واژهٔ بیت زیر نقش دستوری یکسانی با ضمیر پیوستهٔ «ت» دارد؟** **«گفت: تا داروغه را گوییم در مسجد بخواب گفت: مسجد خوابگاه مردم بدکار نیست»**	۰/۵
۱۲	**نوع وابستهٔ وابسته را در بیت زیر مشخص کنید و نمودار آن را رسم کنید.** **«محرم این هوش جز بی‌هوش نیست مر زبان را مشتری جز گوش نیست»**	۰/۷۵
۱۳	**نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را بنویسید.** الف) ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز کان سوخته را جان شد و آواز نیامد ب) درد هر کس را که بینی در حقیقت چاره دارد من ز عشقت با همه دردی که دارم ناگزیرم	۰/۷۵
ب	**قلمرو ادبی**	**۵**
۱۴	**مصراع دیگر ابیات زیر را بنویسید.** الف) وجه خدا اگر شودت منظر نظر ..... ب) ..... تا در زمانه باقی است آواز باد و باران	۱
۱۵	**آرایهٔ غلط را از داخل کمانک انتخاب کنید.** الف) دل گرمی و دم سردی ما بود که گاهی مرداد مه و گاه دی‌اش نام نهادند (حسن تعلیل / کنایه / جناس) ب) محرم این هوش جز بی‌هوش نیست مر زبان را مشتری جز گوش نیست (اسلوب معادله / تناقض / تشبیه) ج) آیین طریق از نفس پیر مغان یافت آن خضر که فرخنده پی‌اش نام نهادند (مجاز / تلمیح / استعاره)	۰/۷۵
۱۶	**کدام بیت آرایهٔ «اسلوب معادله» ندارد؟ یک دلیل ذکر کنید.** الف) عشق بر یک فرش بنشاند گدا و شاه را سیل یکسان می‌کند پست و بلند راه را ب) هر که جز ماهی ز آبش سیر شد هر که بی‌روزی است روزش دیر شد	۰/۵
۱۷	**در بیت «آتش است این بانگ نای و نیست باد / هر که این آتش ندارد نیست باد» آرایه‌های «جناس همسان، ..... و .....» به کار رفته است. (به غیر از واج‌آرایی و تکرار)**	۰/۵

www.kanoon.ir

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ دی‌ماه

نام و نام خانوادگی: (دورهٔ دوم متوسطه)

مدرسه: کلاس: مدت آزمون: **۹۰ دقیقه** تاریخ آزمون: **۱۴۰۳/۱۰/۲**

نام درس: **فارسی** پایه: **دوازدهم** (رشته ریاضی، تجربی و انسانی)

ردیف	سؤال	بارم
۱۸	**دو آرایهٔ مشترک ابیات زیر را بنویسید. (به غیر از تشبیه و تناسب)** **«آتش عشق است کاندر نی فتاد جوشش عشق است کاندر می فتاد»** **«تو قلب فسردهٔ زمینی از درد ورم نموده یک چند»**	۰/۵
۱۹	**در کدام گزینه واژه‌ای آمده که در مصراع اول استعاره و در مصراع دوم، یک پایهٔ تشبیه است؟ آن واژه را بنویسید.** الف) بر کن ز بُن این بنا که باید از ریشه بنای ظلم برکند ب) جامه‌ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است	۰/۵
۲۰	**در کدام گزینه «تلمیح و جناس» به کار نرفته است؟** الف) هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش باز جوید روزگار وصل خویش ب) نی حدیث راه پر خون می‌کند قصه‌های عشق مجنون می‌کند ج) با آن که جیب و جام من از مال و می تهی‌است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت	۰/۲۵
۲۱	**نام پدیدآورندهٔ هر یک از آثار زیر را بنویسید.** الف) تمهیدات: ب) فیه‌مافیه:	۰/۵
۲۲	**درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.** الف) ملک‌الشعرای بهار قصیدهٔ دماوندیه را در سال ۱۳۰۱ با توجه به هرج و مرج قلمی و اجتماعی سرود. درست ☐ نادرست ☐ ب) غزل اجتماعی قبل از مشروطه و با توجه به دگرگونی‌های سیاسی و اجتماعی رواج یافت. درست ☐ نادرست ☐	۰/۵
ج	**قلمرو فکری**	۸
۲۳	**عبارات و اشعار زیر را به نثر روان معنی کنید.** الف) دست انابت به امید اجابت به درگاه حق بردارد.	۰/۵
	ب) تو مشت درشت روزگاری از گردش قرن‌ها پس افکند	۰/۵
	ج) تن ز جان و جان ز تن مستور نیست.	۰/۵
	د) عشق هر کسی را به خود راه ندهد و به همه جایی مأوا نکند.	۰/۵
	ه) صبح، هنگام چریغ آفتاب در شهر سیرجان اتراق می‌کردیم.	۰/۵
	و) بعد از حکیم اسرار همهٔ چشم‌ها به او بود که حوزه حکمت را او گرم نگه دارد.	۰/۵
	ز) هر که بی‌روزی است روزش دیر شد.	۰/۵
	ح) گفت از بهر غرامت جامه‌ات بیرون کنم.	۰/۵
۲۴	**مفهوم کلی هر یک از ابیات و عبارات زیر را بنویسید.** الف) صبر بر داغ دل سوخته باید چون شمع لایق صحبت بزم تو شدن آسان نیست ب) با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت	۰/۵

www.kanoon.ir

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ دی‌ماه

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

نام و نام خانوادگی: (دورهٔ دوم متوسطه)

مدرسه: کلاس: مدت آزمون: **۹۰ دقیقه** تاریخ آزمون: **۱۴۰۳/۱۰/۲**

نام درس: **فارسی** پایه: **دوازدهم** (رشته ریاضی، تجربی و انسانی) صفحه **۴** از **۴**

ردیف	سؤال	بارم
۲۵	**درک و دریافت خود را از قسمت‌های مشخص‌شده بنویسید.** الف) کرانه‌های فرات خط از کرانه رود تیبر می‌خواندند اما دنیا همیشه به یک روی نمی‌ماند. ب) در عشق کسی قدم نهد کش جان نیست با جان بودن به عشق در سامان نیست	۰/۵
۲۶	**در بیت زیر مقصود شاعر از «کمربند آهنین» چیست؟** **«از سیم به سر یکی کله خود ز آهن به میان یکی کمربند»**	۰/۲۵
۲۷	**در عبارت «یکی از صاحبدلان سر به جیب مراقبت فرو برده بودند و در بحر مکاشفت مستغرق شده» واژهٔ مشخص شده در اصطلاح عرفانی به چه معناست؟**	۰/۲۵
۲۸	**مصراع دوم بیت زیر بر چه موضوعی تأکید دارد؟** **«گفت آگه نیستی کز سر درافتادت کلاه گفت در سر عقل باید بی‌کلاهی عار نیست»**	۰/۲۵
۲۹	**مفهوم مشترک دو بیت زیر چست؟** الف) عاشقان کشتگان معشوق‌اند بر نیاید ز کشتگان آواز ب) این مدعیان در طلبش بی‌خبران‌اند کان را که خبر شد خبری باز نیامد	۰/۲۵
۳۰	**در همهٔ موارد هر دو عبارت مفهوم مشترکی دارند، به‌جز گزینهٔ .....** الف) کلمات را کنار زنید و در زیر آن، روحی را که در این تلقی و تعبیر پنهان است، تماشا کنید. گفت آگه نیستی کز سر درافتادت کلاه گفت در سر عقل باید بی‌کلاهی عار نیست ب) خواب و خورت ز مرتبهٔ خویش دور کرد آن گه رسی به خویش که بی‌خواب و خور شوی من که هر آنچه داشتم اول ره گذاشتم حال برای چون تویی اگر که لایقم بگو ج) یک دم غریق بحر خدا شو گمان مبر کز آب هفت بحر به یک موی تر شوی بنیاد هستی تو چو زیر و زبر شود در دل مدار هیچ که زیر و زبر شوی د) نشاط غربت از دل کی برد حب وطن بیرون به تخت مصرم اما جای در بیت‌الحزن دارم خانه‌ای کاو شود از دست اجانب آباد ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت‌الحزن است	۰/۵
۳۱	**بیت «آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم / ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است» به کدام داستان اشاره دارد؟**	۰/۲۵
۳۲	**در بیت «در نیابد حال پخته هیچ خام / پس سخن کوتاه باید، والسلام» مقصود شاعر از کلمات «پخته و خام» چیست؟**	۰/۵
۳۳	**در عبارت زیر مقصود نویسنده از «شهر پلید» و «امام راستین» به ترتیب چیست؟** **«ناله‌های گریه‌آلود آن امام راستین و بزرگم را که همچون این شیعهٔ گمنام و غریبش در کنار آن مدینهٔ پلید سر در حلقوم چاه می‌برد و می‌گریست.»**	۰/۵
۳۴	**مفهوم عبارت «شاهین تیزبال افق‌ها بودم، زنبور طفیلی شدم و به کنجی پناه بردم» یادآور کدام ضرب‌المثل است؟**	۰/۲۵
	جمع بارم	۲۰

www.kanoon.ir

باسمه تعالی

پاسخنامه آزمون تشریحی هماهنگ دی‌ماه

پاسخنامه درس: **فارسی** (دورهٔ دوم متوسطه)

پایه: **دوازدهم** (رشته ریاضی، تجربی و انسانی) تاریخ‌آزمون: **۱۴۰۳/۱۰/۲**

پاسخ سؤال ۱: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

الف) آونگ ب) قدم‌ها

(فارسی دوازدهم، صفحه‌های ۱۲، ۳۶ و ۴۹)

پاسخ سؤال ۲: (۰/۲۵ نمره)

حد نهایی چیزی، کمال مطلوب

(فارسی دوازدهم، صفحهٔ ۶۳)

پاسخ سؤال ۳: (۰/۲۵ نمره)

گزینهٔ الف: فروغ

(فارسی دوازدهم، صفحهٔ ۵۳)

پاسخ سؤال ۴: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

الف) سور ب) زل ج) قریب د) شیهه

(فارسی دوازدهم، صفحه‌های ۴۵، ۵۰، ۶۴ و ۷۹)

پاسخ سؤال ۵: (۰/۵ نمره)

گزینهٔ (ج)

(فارسی دوازدهم، صفحهٔ ۳۹)

پاسخ سؤال ۶: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

گزینه‌های (ج) و (د)

(فارسی دوازدهم، صفحه‌های ۴۰ و ۱۶۸)

پاسخ سؤال ۷: (۰/۵ نمره)

گزینهٔ (ج)

(فارسی دوازدهم، صفحهٔ ۵۶)

پاسخ سؤال ۸: (۰/۵ نمره)

نهاد ← دل به قرینهٔ لفظی

(فارسی دوازدهم، صفحهٔ ۲۷)

پاسخ سؤال ۹: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

الف) فک اضافه ب) حرف اضافه

(فارسی دوازدهم، صفحه‌های ۱۲ و ۴۸)

پاسخ سؤال ۱۰: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

ترکیب‌های اضافی: درختش، غارش، کوهش، صخره سنگ، سنگش، سنگ‌ریزه‌اش، آیات وحی (هفت مورد)

ترکیب‌های وصفی: هر صخره، هر سنگ‌ریزه (دو مورد)

(فارسی دوازدهم، صفحهٔ ۷۳)

پاسخ سؤال ۱۱: (۰/۵ نمره)

ت: مضاف‌الیه ← مردم

(فارسی دوازدهم، صفحهٔ ۳۶)

پاسخ سؤال ۱۲: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

محرم این هوش ← این صفت مضاف‌الیه

(فارسی دوازدهم، صفحهٔ ۶۹)

پاسخ سؤال ۱۳: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

الف) مضاف‌الیه ب) قید، مسند

(فارسی دوازدهم، صفحه‌های ۱۴ تا ۵۶)

www-kanoon-ir

پاسخ سؤال ۱۴: (هر مورد ۰/۵ نمره)

الف) زین پس شکی نماند که صاحب‌نظر شوی

ب) وین نغمهٔ محبت بعد از من و تو ماند

(فارسی دوازدهم، صفحه‌های ۲۳ و ۵۹)

پاسخ سؤال ۱۵: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

الف) جناس ب) تشبیه ج) استعاره

(فارسی دوازدهم، صفحه‌های ۴۹ و ۶۴)

پاسخ سؤال ۱۶: (۰/۵ نمره)

ب) مصراع دوم ادامهٔ مصراع اول است ـ مصراع دوم مصداق و مثالی برای مصراع اول نیست ـ جای دو مصراع را نمی‌توان عوض کرد ـ اساس ارتباط معنایی بیت بر پایهٔ تشبیه نیست. (یک مورد کافی است.)

(فارسی دوازدهم، صفحهٔ ۵۱)

پاسخ سؤال ۱۷: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

استعاره و تشبیه

(فارسی دوازدهم، صفحهٔ ۴۹)

پاسخ سؤال ۱۸: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

حسن تعلیل و استعاره

(فارسی دوازدهم، صفحه‌های ۳۶ تا ۴۹)

پاسخ سؤال ۱۹: (۰/۵ نمره)

الف) بنا

(فارسی دوازدهم، صفحهٔ ۳۷)

پاسخ سؤال ۲۰: (۰/۲۵ نمره)

گزینهٔ (ب)

(فارسی دوازدهم، صفحهٔ ۴۹)

پاسخ سؤال ۲۱: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

الف) عین‌القضات همدانی ب) مولوی

(فارسی دوازدهم، صفحه‌های ۵۳ و ۵۵)

پاسخ سؤال ۲۲: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

الف) درست ب) نادرست

(فارسی دوازدهم، صفحه‌های ۲۹ و ۳۹)

پاسخ سؤال ۲۳: (هر مورد ۰/۵ نمره)

الف) دست خود را به نشانهٔ توبه به سمت خداوند بردارد.

ب) تو مشت بزرگ روزگار هستی که از گذشت روزگاران بسیاری به جا مانده‌ای.

ج) جسم و روح با هم هستند و از یکدیگر پوشیده نیستند.

د) عشق هر کسی را قبول نمی‌کند و در هر جایی اقامت نمی‌کند.

ه) صبح هنگام طلوع آفتاب در شهر سیرجان اقامت کوتاهی کردیم.

و) بعد از حکیم اسرار توجه همه به او بود که حکمت را پررونق و درخشان نگه دارد.

ز) هر کس که از عشق بی‌بهره باشد روزگارش تباه می‌شود.

ح) گفت برای تاوان، لباست را از تنت بیرون می‌آورم.

(فارسی دوازدهم، صفحه‌های ۱۳، ۱۹، ۳۶، ۴۹، ۵۵، ۶۲ و ۷۲)

پاسخ سؤال ۲۴: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

الف) هر کسی لایق و سزاوار عشق نیست. ب) عدم تعلق و آسودگی

(فارسی دوازدهم، صفحه‌های ۱۳، ۲۷، ۴۰، ۵۴ و ۷۵)

www-kanoon-ir

پاسخ سؤال ۲۵: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

الف) ناپایداری دنیا ب) ضرورت ترک تعلقات در عالم عشق یا هر مفهوم مشابه دیگر

(فارسی دوازدهم، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

پاسخ سؤال ۲۶: (۰/۲۵ نمره)

صخره و سنگ‌های میانهٔ کوه

(فارسی دوازدهم، صفحهٔ ۳۷)

پاسخ سؤال ۲۷: (۰/۲۵ نمره)

پی‌بردن به حقایق

(فارسی دوازدهم، صفحهٔ ۱۴)

پاسخ سؤال ۲۸: (۰/۲۵ نمره)

تأکید بر خردورزی یا نفی ظاهربینی

(فارسی دوازدهم، صفحهٔ ۱۹)

پاسخ سؤال ۲۹: (۰/۲۵ نمره)

سکوت و یا رازداری در عالم عشق

(فارسی دوازدهم، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

پاسخ سؤال ۳۰: (۰/۵ نمره)

د) بیت اول: وطن‌دوستی، بیت دوم: بیگانه‌ستیزی

(فارسی دوازدهم، صفحه‌های ۲۶ و ۲۸)

پاسخ سؤال ۳۱: (۰/۲۵ نمره)

اشاره به داستان حضرت سلیمان (علیه‌السلام) و دیو دارد که دیو مدتی انگشتر حضرت سلیمان (علیه‌السلام) را ربود و مدتی به جای ایشان پادشاهی کرد.

(فارسی دوازدهم، صفحهٔ ۲۶)

پاسخ سؤال ۳۲: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

پخته: عارف واصل و بهره‌مند از عشق

خام: انسان بی‌بهره از عشق

(فارسی دوازدهم، صفحهٔ ۴۹)

پاسخ سؤال ۳۳: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

شهر پلید: کوفه

امام راستین: امام علی (علیه‌السلام)

(فارسی دوازدهم، صفحهٔ ۷۵)

پاسخ سؤال ۳۴: (۰/۲۵ نمره)

از عرش به فرش رسیدن

(فارسی دوازدهم، صفحهٔ ۸۲)

سرگروه	گروه طراحی و بازنگری (به ترتیب حروف الفبا)	ویراستاران (به ترتیب حروف الفبا)
مرتضی کلاشلو	فاطمه اصل‌سلیمانی ـ مرتضی کلاشلو ـ سیما کنفی	احمد بهزادی ـ اکرم صالحی‌نیا

واحد فنی (به ترتیب حروف الفبا)
زهرا احدی ـ امیرعلی الماسی ـ مبینا بهرامی ـ معین‌الدین تقی‌زاده ـ پریا رحیمی ـ مهرداد شمسی ـ راضیه صالحی ـ انسیه مرزبان